

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Szabadság ünnepe!

1848. márczius 15. Te ragyogó fé-
nyes nap a század delén, mely milliók lelké-
ben a gerjedő szabadulás utáni vágyak
gyúló tengerében keltél föl, a kivivott sza-
badság örömmámorában nyugodtál le, fel-
ragyogsz e még egyszer? Avagy talán le-
tűntél örökre, hogy ne láthasson többé ez
az elsatnyult nemzedék, mely meg nem
érdemelt . . .

Márczius 15-én városunk közönsége is
ünnepet szentel 1848. márczius 15-ének
emlékezetére, az akkori dicső eszmék és
tettek televenítésére.

Bizony szükségünk is van olykor ily
hazafias irányú ünnepekre e rideg, önző
korszakban, melyben nem tudnak bennünk
az ideális eszmék erőre kapni, melyben a
keserűség érzete folytatja bennünk a ha-
zafias buzgalomra való hajlandóságot, mely-
ben egymást taszigáljuk le az önzetlenség
piadestáljáról, melyben csillogó üres frázi-
sokkal ámitjuk egymást, de legkivált önma-
gunkat, melyben a nyakig piszkban, sárban
ülők merev kezei nyujkálnak föl azokért, a
kik még erős szívvel, erős lélekkel állnak
a közerkölcs és közbecsülés hidján a szen-
vedélyek rohanó piszkos árja fölött s küz-
denek erős hittel egy szebb, jobb jövő
halványan derengő reményében.

Szükségünk van ily ünnepekre, hogy

fel-fel újjon lelkünkben a haza szeretet
lángja, hogy fel-fel újjon szívünkben a
Szabadság, Egyenlőség és Testvériség ma-
gasztos érzése, hogy áthasson újra meg
újra e nap elhangzott eskü szavai:

„Rabok többé nem leszünk“ — hogy
megemlékezzünk azokról, kik a haza és
fajszereget végtelen erős érzetével, csodá-
latos bátorsággal és erővel tépték le a lán-
czokat 12 millió magyar kezéről, lábáról,
és hogy hála telt szívükből szálljanak aj-
kainkról a Hymnus búbajos szavai:

„Isten áld meg a magyart!“

Szükségünk van ily ünnepekre, hogy
elernyedti szellemi és testi erőnk felfrissül-
jön, hogy fogékonyabbá váljunk az össze-
tartás érzésének befogadására, hogy kihülő
szívvilágunkba új érzés költözzék, elfásult
lelkünkbe új világosság gyúljon, karjainkba
új erő jöjjön fajunk egységének, nemze-
tünk szabadságának hazánk nagyságának,
is népünk boldogságának kiépítésére, meg-
szilárdítására.

Ünnepeljünk tehát az ünneplőkkel mi
is, lobogózzuk fel házainkat, tegyük fogé-
konynyá sziveinket a testvéri szeretet szavá-
nak és érzetének befogadására, hallgassuk
az ünnepély szónokait, kik elmúlt dicsőségről,
a jövő nagyságáról mondanak szép, érze-
lem teljes, lélek emelő szavakat és hallgas-
suk meg az ének szavait és mondjuk vele
mi is:

E nagy világban e kívül, nincsen számodra hely
Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned halnod kell.

Temesközy Gerzson.

* * *

Márczius 15-ik ünnepünk.

Tegnap mult egy hete tartott nagyértekezlet
márczius 15-iki ünnepélyünk programját a követ-
kezőleg állapította meg:

1. Hymnus. Éneklé az iparos dalárda, Kovács Béla karnagy vezetésével.
2. Hazafias költemény, szavalja Rithnovszky Antal.
3. Nemzeti zászló. Hazafias dal. Éneklé az iparos dalárda.
4. Ünnepi beszéd. Tartja Tóth Bertalan, tószegi ev. ref. lelkész,
5. Kossuth induló. Éneklé az iparos dalárda.
6. Márczius 15. Petőfitől, szavalja Dobozy Kálmán.
7. Honfi dal. éneklé az iparos dalárda.
8. Márczius 15. Inczédi Lászlótól. Szavalja Lehóczki Jóákim.
9. Szózat Éneklé az iparos dalárda vezetése mellett a közönség.

E szépnek ígérkező ünnep reggelén 6 órakor
48 ágyú lövés jelzi a nagynap eljövételét.

Az ünnepély a Kossuth téren fog lefolyni
Kezdeté delután 3 órakor. Este köreink és egyle-
teink legnagyobb részeiben közvacsorák, a nép-
körben pedig táncmulatság rendeztetik.

Jegyző választás.

Járásunk főszolgabirája f. hó 30-ára tűzte ki
a községünkben nyugdíjazás folytán megüresedett

TÁRCZA.

Elégia.

Hova lettek ajkamról a dalok?
Mint a beteg madár, olyan vagyok;
Lelkem bágyadt, szórtalan az ajkam,
Kedvetem nem találok már dalban

Beteg madár vagy te, árva lelkem,
Mely ha szétnéz a letarolt berken
S látja, hogy a falombja mind sárgul,
Csüggedezve meláz le az ágrúl.

Kertemben is lehervadt már minden,
Hirmondóul egy szál virág sincsen;
Óh, pedig mily sok volt itt a nyáron
S mind eltűnt, mint szívemből az álom!

Beteg madár gubbaszkodik fázva,
Téli ködtől összeesapzott szárnya;
Én is, én is úgy didergek, fázom:
Mért nincs több fény e rideg világon?! . . .
Lévay Mihály.

Abony legkeserveesebb nap- ja a forradalomban.

— Irta: Abonyi Lajos. —

Abony városának keleti szélén, a Szolnok
felé eső oldalon fekszenek az abonyi régi szöl-
lők. — Ezen szölloktől északkeletre egy hosszú
földhát nyúlik el egész a Sashalomig, az Abony-
Szolnok-rékasi hármasthatárnál azon fensikba

olvad, mely a rékasi és ujszászi határokat az
abonyi határtól elválasztja. — Négy öt öl magas
az egész.

Ezen hosszú földhától délkeletre egy jó
mérföldnyi távolban nagy síkság terül el egész
Szolnokig, melyen a látást azon időben, midőn
a szolnoki győzelmes csata vivotott, be egész
Szolnokig, honnan ide, kivált délibábos verő-
fényben, a szélső házak is elfehérettek, a látást
nem korlátozta semmi. Az Ürményi tanya ma-
gtrát, ispán lakát kivéve, semmi épület, egyet-
len fa nem volt az egész térségen, Semmi más
fölemelkedés, mint a tér balsarkán egy régi
hun-halom, melyre a szolnoki pestis kápolna
épült s a jobb sarkon a másik csupasz tetejű
magasabb hun-halom, félig elrejtve a szem elől
a magyar központi vasutnak Abonytól Szolnokig
vezető vonala által, mely ezen síkságnak déli
oldalát övezi — A vasut vonal, a két halom,
Szolnok város a s az abonyi határ vonala között
eső terület volt a szolnoki csatatér, — balfelől le
egész a Zagyváig.

A nagy térségen a vasut vonalán kívül, két
széles országot nyulik Szolnokig, — a legkö-
zepebb az abony-szolnoki országot s e között és
a Zagyva folyója között a tér baloldalán Sósut
nevezetű országot, melyet az abony-szolnoki or-
szággal, az abony-rékasi közlekedési ut köt
össze a Sashalom táján s ettől nyugat felé
egy jó félóránnyira az abony-ujszászi ut által van
keresztülmettsve. — A vasut tulsó oldalán pedig
szinte felóra távolban vezet az abony-tószegi or-
szágot. Ezek a pontok s ezek az utak mind sze-
repet játszottak a szolnoki csata lofolyása alatt.

A Hosszú hátról, annak még csak nem is a
legmagasabb pontjairól, kivált olyan szép nap

fényes reggelén és napon mint a melyen a szol-
noki csatának márczius 5-ének napja volt, ke-
let felé a nap által besugárzott széles térségen
mindent jól be lehetett látni nem csak ide-oda
vonuló, vagy száguldó tömegeket, a felemelkedő
füstgomolyokat, a kardok villogását a napsugár-
ban, de sokszor, közelebb közelebb a kiki váló,
vagy megfutó egyes alakokat.

Az ágyú tompa dörgése, a puskák ropo-
gása s az ezer és ezer hangból vegyült moraj,
bár esendesen el-el halva — mint a rétek bogara-
inak zümmögése — a Hosszú hatra jól elhal-
latszott.

A Hosszú hátat már kora reggelén, hat óra-
kor, kíváncsi néptömegek léptek el, egyes cso-
portokban, itt ott a Sashalom egész a szolnoki
határra dülő lejtőjéig merészkedve.

Csodálatos dolog volt ez, — mert még ak-
kor egyetlen ágyú szó nem hallatszott, — Abony-
ban a császári hadseregnek még a riadót sem
fújták meg s a nép között még is már az előző
este suttogták, hogy holnap csata lesz Szolnok-
ban, — a magyar seregek Czibakházánál átjöt-
tek a Tiszán. — Titkosan mosolygo arcokat
lehetett látni minden felé, — sőt mintha csak a
diadalról biztosak lettek volna, majd minden
háznál, úrnál, szegénynél, sütöttek-főztek a dia-
dalmas sereg számára.

A nép özönlött a régi szöllokbé, onnan a
Hosszú hát felé s tovább. Hol nincsen ott a
meggondolatlan gyermek, a hol valamely látvá-
nyosság kínálkozik? Én is tizenöt éves egykorú
társaimmal bevegültünk egy csoportba, mely
a hosszú földhát egyik magasabb pontján fog-
lalt helyet s hallgattuk a távoli ágyú szót s

jegyzői állás betöltését, a mikorra összehívandó képviselői közgyűlés fogja az új jegyzőt megválasztani.

Nálunk ily — élet hosszigan tartó — állások betöltésénél a választás régtől fogva egyhangulag történik, a mi legjobb, leghelyesebb is, mert ez által a választási surlódások, — melyek sokszor bizony a kiméletlenségek, egyenlenségdek miatt kellemetlenek is — elkerülhetők s nincs kitéve a vesztes fél és vesztes tábor a nyelő fél és tábor között fennmaradni szokott torzalkodásoknak és keserűségeknek, sokszor bizony még szekatúráknak is.

Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy ez alkalommal is egyhangú választásnak nézünk elé, minthogy a közgyűlés tagjainak csaknem teljes száma Papp Péter, járási I. osztályú irnokot, okleveles jegyzőt kívánja a megüresedett II-od jegyzői állásra megválasztani.

Papp Péter megis érdemli ezt a pártfogást, melylyel úgy fölöttes hatósága, mint társadalmunk minden rétege kitünteti.

Tizennégy éve, hogy városunkban lakik, hogy köztünk él, közéletünk hasznos, számot tévő egyénisége, — társadalmunk rokonszenves, tevékeny, mozgékony és agilis tagja, majdnem valamennyi kulturális intézményeink hathatós támogatója, kinek tehetségét csak szerénysége mulju felül.

Nyolcz évet töltött a város szolgálatában, abban a munka körben, a közigazgatási ágbán, — melybe most a legtöbb joggal pályázik, — ez alatt az idő alatt kiváló szorgalommal, szakértelemmel tapintattal és tehetséggel kezelte hivatalát úgy, hogy sajnálhattuk, midőn a jobb javadalmazású állás elfoglalása miatt a községi tisztviselői karból távozott.

Hat éve, hogy a főszálgabirói hivatalban működik, erről bírálatot mondani nem a mi feladatunk, de a legszebb bírálat ottani működésének, hogy főnöke bizonyára sajnálattal válik meg tőle, de erős akarattal kívánja az abonyi jegyzői hivatalba helyezni.

Lelkünk egész melegevel üdvözljük járásunk főtisztviselőjét emez elhatározásáért, melylyel csak is községünk javát, közügyeink előmozdítását, közigazgatásunk, közművelődésünk fejlődését kívánja előmozdítani s nem csupán valakinek személyét és anyagi jobb létét támogatni.

Ha valaki 16 évi okleveles segédjegyzősége és más előkelőbb hivatalban való működése alatt mindenki meglepődését vivta ki, sőt társadalmi és kulturális téren is elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki, az ezért őt megillető közbecsülés legjobb ajánló levél számára az új állás elnyerhetésére, hol fokozottabb mérvű tevékenységével sok és nagy hasznára lehet a községnek, mely most őt élére állítani óhajtja. Egy tanácsnok.

előre meredő szemekkel, feszülten lestük, vártuk a történéseket.

Nem lehetett szebb, melegebb, ragyogóbb tavaszi nap,

Alattunk gyönyörű szép zöld mező területel, vetések gyepes laposok, melyeken csillogott a legelső harmat csepp, a pacsirták mit sem törődve az emberek rosszszagával, dalolva fűrődtek az üde tavaszi légben, melynek enyhe-melege jótékonyan hatott testre, lélekre egyaránt s tőlünk alig háromezer öl távolban gyilkolták, ölték egymást az emberek.

Vegre megszólalt Abonyban is a riadó, — az itt állomásozó két vasas ezred, a Hardegg és Walmoden vasasok száguldva rohantak ki a városból. Azonban nagy meglepetésünkre, nem vágattak egyenesen a szolnoki országútra, hanem átesaptak a Tószeg felé vivő útra.

Csakhanar honnan, honnan nem, úgy lehet más közel helyekről, Czeglédre, Szelérre, vágató lovas emkerek suhantak el mellettünk, éppen a szöllők alatt vivő úton Abony városát elkerülve, láttunkra haragvó, mérges arcokat vágta. Ezek már a szolnoki országútra tértek. — A vasuton vonatok kezdtek robogni három négy, egymás utána, de a melyek nem haloltak közelebb Szolnok felé, még a szolnoki határon innen a paládiési őrház közelében megállottak s csak úgy ontották ki magokból a sok gyalog katonát, kiknek fekete csoportozásuk igen jól kivehető volt.

Épen ezen pilanatokban elhallgatott az ágyúszó Szolnokban, s egy látvány, egy meglepő, nem is várt látvány a vasut vonaláról, a Sashalom és annak a gróf Szapáry földre hajló lejtői felé, tehát a láthatárnak jobbunkról a bal oldalra eső része felé vont a figyelmünket.

Egyleti élet.

A népkörben elnök válság történt. A kör tagjai ugyanis nem helyeselték, hogy a kör elnöke Makay János politikai akcióba lépett Schlesinger Sámuel történelmi birtokos, képviselő jelölt érdekében, sőt a vidéken körutazásokat is tett s agitált, kapacitált oly móddal, hogy Gulner Gyula orsz. képviselőnk már úgy sem szándékozik fellépni stb.

E miatt aztán elégedetlenség lépett fel a körben és egy mozgalom volt készülöben egy közgyűlés össze hívására, melyen az elnök iránt bizalmatlanság kijelentése indítványoztatott volna.

Kapóra jött azonban a ma egy hete tartott alakuló választmányi gyűlés, melyet az elnök épen csak hogy megnyitott s előzőleg magán uton történt figyelmeztetés folytán az elnökségről azonnal lemondott.

Lapunk szerkesztője, mint a kör főjegyzője nyomban kijelentette, hogy a kör egyes tagjai, vagy tisztviselői politikai meggyőződését tiszteletben kell tartani mindenkinek, azonban nagy tapintatlanság s a kör társadalmi és egyéb intencióival nem megegyező cselekmény volt az elnöktől, hogy — se idő se óra — nagyobb szabású politikai mozgalomban vett részt. Ezért tehát indítványozza, hogy vegye tudomásul a választmány Makay János elnök lemondását. Nem hallgathatja el azonban a lemondott elnök amaz érdemeit, melyeket tevékenységével az egylet felvirágoztatása körül szerzett, ezt a választmány jelentse ki; a helyettesítés iránt pedig nyomban intézkedjék, az új elnök-választó közgyűlés határidejét pedig állapítsa meg.

A gyűlés ezt az indítványt egyhangulag elfogadta s elnök helyettesül a kör igazgatóját, Györe J. Jánost felkérte, az ujjelöl-választó rendkívüli közgyűlés idejét pedig ma délután 3 órára tűzte ki.

Ezzel tehát a forrongó válság egy időre elintéztetett. Hogy ki lesz a kör új elnöke, nem tudjuk, de nagyon kívánatos volna egy oly férfi, a ki erős kézzel, értelemmel és tudással vezetné a kör szellemi és anyagi ügyeit a haladás, közművelődés és anyagi sikerek terén, a ki távol tartaná a körtől az oly erőszakos politikai zür-zavarokat, melyek már több mint egy évtized óta kísértének a kör tagjai között s melyek épen ezen körben veszélyeztették mindig a békés egyetértést,

E sikágon egyes lovak és gyalog futó emberek tűntek föl, csak elvéve kettő együtt. — Messze elkerültek minden legkisebb csoportot s alig alig pihenve közbe, csak a szöllők alatt lassíták lépteiket.

Egy még is egyenesen azon csapat felé vette irányát, melyben mi is állottunk. Ez egy vasas lovas tiszt volt, — a sisakja karján esüggött a szíjjon. Feje fehér kendővel volt bekötve, mely csupa vér volt. Vére tarkóján végig lecsurgot fehér köpenyén is végig. — Megállott egészen mellettünk. Leszált a lóról, s meg kért egyet a bámulók közül, hogy kendőjét a fején igazítsa meg. Az megtette. Azután vizet kért. Az ember elment vele a Szapáry lapos kútjára, húzott neki. Megitatta lovát is. . . . A tiszt megveregette lova nyakát. Az is meg volt sebesülve. csurgot a vér belőle — Sajnálta, Nem akart többé ráülni. Vezette gyalog. Azután a paraszt ember tuszkolta és segítette fel újra a lóra.

Mi azután folyást a többi futókat néztük, ki s merre igyekszik s úgy láttuk meg, hogy az abony-ujszázi úton végig fekete rendetlen csoportok igyekeznek a város felé. Később hallottuk, hogy vadászok, cserepárok, horvátok, vasasok voltak azok rendetlen összevegyülésben. Itt egy ágyú két lóval, itt egy társzeker egyetlen lóval. Itt lovak, sebesült tüzekek ágyúk nélkül, ott társzeker sebesültekkel. Nagy messze kerülő úton a Sos-úton Ujszász alá kerülve, osontak lopva Abony felé. — Ez Kargernek Szolnokban teljesen megsemmisített brigádja volt, melylyel a mieink előbb, mintsem a többiek odaérhettek volna, fél kilenczre már készen voltak, felét a Zagyvára szorították, másik felének csak negyed része menekülhetett.

E közben újra megdördültek az ágyúk Szol-

a nyugalmat, távol tartották az intelligens elemeket — a rossz, hibás vezetés miatt.

Pedig sok üdvös dolgot kellene és lehetne ott létesíteni, ha a kör tagjai is több bizalommal viseltetnének az intelligensebb elemek iránt, mely nélkül — hasztalan — haladás, művelődés nem képzelhető el.

Az az elnöki állás nem dicsőség, nem arra való, hogy egyesek hiúságát és magán ézeljait elégitse ki, hanem egy oly kötelességekkel megpakolt pozíció, melynek hiveséges, becsületes tapintatos és körültekintő ellátása társadalmunk egy nagy részének erkölcsi, szellemi és anyagi javára, — tehát közjóra szolgál, ellen esetben közmege rovásnak teszi ki nemesak magát az állás betöltőjét, hanem a gondjaira, a legjobb, leglelküismeretesebb tudására bízott társadalmi intézményt is. Tehát vigyázzunk!

T. G.

Termeljünk mákot.

A mákkal is úgy vagyunk, hogy evenként rengeteg pénzt adunk érte a külföldnek, holott a mi honi viszonyaink miatt könnyű szerrel termelhetnénk annyi mákot, a mennyi a belfogyasztást fődözn.

A mák egyike a legkeresettebb olajnövényeinknek, a repezével szemben azon előnye van, hogy termelése nem jár oly rizikóval. Termelése nemesak kisebb gazdáknak, de nagy gazdaságokban is kifizeti magát, hiszen sokszor 30—40 forint értékű métermázsája.

Ismerünk zárt és nyílt tokú mákot. Ez utóbbit nem érdemes termelni, mert, aratáskor nagymennyiségű szem lehet veszendőbe. Különbben is a legtöbb nyílt tokú mák szürke és ez nem annyira kedvelt mint a kék. Kissebb termelőknél mindenféle elcsenveszedett fajtát láthatunk, ideje volna megnevelés útján megfelelő mákot létesíteni. A mák megnevelésének művelete igen egyszerű, nem áll egyébből, mint kiválasztásból a mákföldön a legszebb példányoknak, melyek oldalhajlásait lemetszük, hogy a főszár jobban képződhessen és a mag teltebb, olajdúsabb legyen. Ezeket azután külön szedjük és csépeljük. A vetésnél a mag friss legyen, 1—2 évesnél ne öregebb, mert csirázó képességét 2 évvel tovább nem tartja meg. Időjárás tekintetében a mák egy kissé kényes, legtöbbet szenved a szelektől a túlnedves időjárástól és a gyomoktól. Elég fagyálló, tehát korán vethető.

Az nem igen határoz a mákra nézve, hogy mi volt az előveteménye, csak tiszta gyommentes

nok felől. Az a fényes büszke lovasság s az a rengeteg cserepár, horvát katona, melyet a gözös vonatok ontottak ki magukból, megérkeztek oda s megindult a valódi híres, szolnoki nagy csata. . . . Dörgött az ágyú, ropogott a puska, látszott a sisakok a kardok villogása. De minden megtört a magyar sereg hősiességén s azon ezelt tévesztett ügyetlen taktikán, melylyel kerülő utakon megkésve érkeztek a csata színhelyére, vén tábornokaik s grabas elavult fogásaik kijátszottak, a mi lánglelkű és tüzevű itju tábornokaink által.

A fekete tömegek mind inkább inkább közeledtek felénk, — az ágyú elhaltatott. . . . S a császáriak megállottak az Ürményi tanya út közelében, hogy magukat rendezzék s a hátrálást lassúbb lépésben s a mennyire lehet rendben hajtsák végre.

A lassúbb léptetés sikerült is, mert a mieink nem üldözték, de a rend helyreállítása, az összevegyült csapatrészek kiválasztása csak Abony alatt volt eszközölhető, — s teljesen csupán a piaczon fejeztetett be, midőn a megsemmisített ezredék szálló helyeikre osztattak.

Közöttünk a bámuló csoportokban volt okosabb ember is, a ki megértette velünk hogy hátráló, futó ellenséget nem jó bevárni, még idő előtt jóval vissza osongáltunk a szöllőkön keresztül a városba, a hol láthattuk, mily lehangolt, nyomasztó tekintet mutat egy megvert hadsereg, melyből a tönkre tett Karger brigáda még mindig ott késedelmeskedett bizonytalanságban a piacz közepén, szálnalmas nyomorult állapotában.

Hanem Abony városára aztán most jött el a hadd el hadd — a bosszu napja, — a megvert hadsereg minden mérgét az ártatlan, csendes, békés lakosságon igyekezett kitölteni.

földbe kerüljön, tehát a vetéscsergőbe való beállítása nem nehéz dolog. Talaj tekintetében azonban magasabb igényei vannak. A mák nem kedveli sem a tulságos humuszus talajon fog kitűnően tenyészni. A márgás és jőerőben lévő meszes talajokat szintén kedveli. Trágyázás tekintetében a mák azon növények közé tartozik, a mely a trágyát okvetlen megkivánja, de meg is hálálja. Mútrágyák közül a szuperfoszfáttal szép sikert értek el a dobszai uradalomban, hol a foszfor a mák termését csaknem megkétszerezte.

Vetése okvetlen sorvetővel történjék 40—50 cm. sortávokra. A sulyokat a gépről le kell szedni. Ajánlatos homokkal keverve vetni a mákot, nehogy tulságosan sokat vessen a gép. Egy magyar holdra 1 kgr. mák elegendő. Különösen szárazság idején tanácsos lesz a mák vetést lehangerezni. Ha a mák kikel, azonnal hozzá kell látni a kapáláshoz a mint 4—5 levele van, a ritkításhoz. Egymástól a sorban 15 cm.-nyire csak egy palánta hagyandó. Ritkítani többször is lehet, legezelszerűbb kézzel. A mák 2—3-szori kapálást kíván a melynek megadása után a töltögetés el ne maradjon. Juniushban virágozik, júliusban érik és aratható. Ovakodjunk a korai aratástól, mert a nyers éretlen mák hamar megavasodik. A mák legezelszerűbb aratása sarlóval történhetik, ha csupán a fejeket vágjuk le. Egy magyar hold földön teremhet 3—4 métermázsa szem.

MI UJSÁG?

— **Eljegyzés.** Schubert Mór czeglédi kereskedő eljegyezte Deutsch Dávid gazdatiszt kedves leányát, Ilonkát Abonyból.

— **Jótevény adomány.** Gr. Keglevich Gáborné, a nemesszívű úrnő, a napokban 5 zsák krumplit, 1 véka babot, 4 sonkát és 1 disznó fejét küldött a plebániára azzal a kívánsággal, hogy adománya szegényeink között osztassék ki. A könyörületesség eme szép példája amily előkelő helyről jön, éppen olyan tiszteletre és követésre méltó.

— **Előléptetés.** A vármegye főispánja Papp Péter abonyi járási irnokot az I. fizetési osztályba leptette elő. Gratulálunk.

— **Gyengélkedő lelkipásztor.** A rom. kath. hitközség plebánosa. fl. Lé v a y M i h á l y két hét óta influenzában szenved. A betegséget mult hóban Szolnokon végzett iskolalátogatása alkalmával kapta, mely aztán az ágyba döntötte. Most már hála az isteni segedelemnek és orvosi tudománynak túl van komolyabb baján. Összint szívből örvendünk a felépülésnek s kívánjuk, hogy minél előbb folytathassa azt a szent ügyet, melyhez oly kiváló lelkesedéssel és ember-szeretettől áthatott ambícióval fogott.

— **Püspöki felvétel.** Nt. V é r t e s Ágostont, a rom. kath. hitközség közszeretben

álló s. lelkészét Gróf Csáky Károly váci püspök egyház megyéjének rendes papjai közé iktatta. Ha tudjuk azt, hogy ez az érdemes férfi, 20 év óta működő áldozár, a Szt. Ferencz-rendből kilépése után mennyit küzdött a világi papok közé való felvételért, akkor elképzelhetjük azt az örömet, melyet a napokban leérkezett püspöki irat nemes szívében fakasztott. Közel álló ismerősei az örömhír hallatára a „Kath. Olvasóegyletben“ meleg ováczionban részesítette, mely lelkesült hangulatu tüntetéshez szívünk teljes érzelmeivel mi is hozzájárulunk. Adja az Isten, hogy a fevételnek nemsokára egy jó parochia legyen a fináléja!

— **Szegények öröme.** Örömet okozott a szegények közt ama 230 kor. 94 fillérenyi összeg szétosztása, mely a jótékony hangversenyjövendelméből a plebánosra bízott, ugyancsak általa a mult héten szét is osztatott. Többen levélben kapták meg a segílyt. Isten áldja a könyörülő szíveket!

— **Képviselő választók összerása.** A megyei központi választmány az 1902. évre szóló országgyűl. képviselő választók névjegyzékének elkészítésére, Abony, Tószeg és Törtel községekbe a küldöttséget megválasztotta, elnökké Aranyi Sándort, küldöttségi tagokká ifj. Aranyi Sándort és Máthé Józsefet, pótagul Palásthy Pált nevezte ki. A névjegyzékek e hó 15-étől 31-ig lesznek elkészítendők.

— **A márczius 15-iki ünnepélyünk** programja annyiban szenvedett változást, hogy a 48-as kör pár nap mulva az értekezlet után helyet követelt Lehoczki Joákim iparossegéd felépésének, egy költemény elszavalására. Semmi kifogásunk ily hazafias irányú buzgalom megnyilatkozása és érvényre juttatása ellen, de azt hibáztatjuk, hogy egy — mintegy 100 tagú értekezlet által meghatározott program megváltoztatását azzal követelik, hogy ha szándékuk nem teljesítették, az ünnepély magasztos nyilvánulása, kegyeletes lefolyása megzavartatik. Hát biz itt engedni kellett, (mert az okosabbnak mindig engedeni kell,) nehogy az ünnepély egy valaki szereplési maníja miatt megtartása vagy elejtessék, vagy meggyaláztassék. A szerénység virága is kiháló félben van már.

— **Tanács gyűlés.** A mult héten tartott tanács gyűlésen a takarékneműk magtárban levő gabona neműek kiosztását hátaározta el — továbbá Dobozi Mihály vagyontalan beteg részére, a ki vándor vese betegségben szenved, egy kötőszernek a szegény pénztár terhére leendő beszerzését, — végül Juhász Mihály és társai ama kérvényét, hogy a czeglédi határ mentén egy darab dülő ut hatóságilag elzárassék, — elutasította.

— **Az iparos ifjak önképző köre** f. hó 3-án tartotta évi első közgyűlését, melyen a tagok igen nagy számmal vettek részt. A gyűlés több pontjait az évi számadások, költségeloirányzat s a tisztújítás képezték, mely némi változással

s érdeklődéssel ment végbe. Elnöknek egy hangulag Kováts Béla tanító, jegyzőül pedig Nagy Lajos választattak meg. Kívánjuk, hogy e zsenge korban levő egylet mielőbb a tisztesség az öszszetartás s békés egyleti élet mellett mielőbb felvirágozzék.

— **Hármas szülés.** Plangár Imre bérest ugyancsak bőségesen látta el családi örömmel a szeszélyes gólya madár. Neje f. hó 4-én 3 fiú gyermeknek adott rövid életet, a piczikék csupán 15—20 percig éltek.

— **Szini kerületek.** Az annyiszor emlegetett szini kerületeket végre megalakították. A kerület központja Kecskemét s hozzá tartozik Czegléd, N-Körös Félégyháza Abony és Szamos.

— **Pápai kitüntetés.** A római pápa magas kitüntetésben részesíté Ujkécske búzgó, agg plebánosát, Moravszky Jánost, a pápai t. kamarási ezimet. adományozta neki.

— **Tanítói jubileum.** id. Nyujtó Pál ev. ref. igazgató-tanító, ez év február 1-én töltötte be tanítóskodásának 50-ik évét, illetőleg ápril. 19-én lesz félézázados évfordulója czeglédi tanítói állásában való megerősítésének.

— **Megölte a pálinka.** Vankó Péter farmosi lakos. f. hó 7-én megivott egy liter pálinkát a mitől oly rosszul lett, hogy orvosi segíly daczára is rövid kinlódás után meghalt.

— **Egy filléres levelező lapok.** A postai érték jegyeket elárusító helyeken egy filléres levelező lapok kerülnek forgalomba a mely csupán abban különbözik a rendes levelező lapoktól, hogy alsó és felső szélén hirdetések vannak. A kereskedelmi forgalomra és a nagy közönségre egyaránt üdvös ujitást a Royalban elhelyezett külön iroda, most szervezi Budapesten.

— **Halálozás.** A szolnoki Szent Ferencz-rendi zárdának halottja volt. Galambos Áron nyugalomba vonult gymnasiumi tanár és hitszónok, aranyimisés áldozár 77 éves korában február 26-án elhunyt.

— **A czeglédi hitelbank.** vezérigazgatójává a február 20-án tartott közgyűlésen Zámhó János ügyvéd választatott meg.

— **Cegléd város** 100 koronával lépett be a munkás és cselédsegélypénztár alapító tagjai közé.

— **A nagykőrösi angyalcsinálók.** Nagy feltűnést keltett pár év előtt Gyulai Teréz, nagykőrösi leányzó angyalcsinálási manipulációja, aki nem egy leányt és asszonyt szabadított meg jó pénzért, az anyai örömtől. E manipulációjáért a kecskeméti törvényszék annak idején öt évet szabott az emberbörbe bujt szörnyetegre. A kir. tábla most e büntetést 3 évre szállította le.

— **Rablógyilkosság Czegléden.** Rémes rablógyilkosság esete tartja izgatottságban Czegléd város polgárságát. Febr. 17-ére virradóra Bazsik Pál nádkötőt, aki tanyai lakására igyekezett, az u. n. „vett“ uton, kegyetlenül öszszeszurkálva

A mint mondták, a Bánus rendelte.

A szolnoki diadal napja után az abonyiakra keserves éj és keserves nap következett.

A Bánus négy órai rablást engedett volna horvátainak, melyet azok azután csapat szerint egymás után oly szépen feltudtak oszítani egymás között; a rablás és dulás másnap délig tartott a városban.

A mi házunkhoz reggel hét órakor érkeztek.

Házunk, mint legtöbbször a régi abonyi közbirtokosok háza, a város szélén feküdt, az öreg szőlők belső oldalának szomszédságában, egy vén gyümölcsös kertben, háta megett egy kis erdőcskével, melyet akácok és százados vén szilfák környeztek s a honnét a terjedelmes szérus kerttel egyetemben magas jegenyék szegélyezték. — Egyszerű hosszú zsindeyes albáz volt, az elején a város felé nézve széles oszlopos tornáczsal, melyről a középső s a jobb oldali ajtó a lakosztályokba, a baloldali a konyhába, az éléstárba s onnan a piczébe vezetett. — A jobb oldalon volt még az udvarról ezeken kívül egy folyosó két vendég szobához.

Az udvaron oldalt jobbról-balról két hosszú rogyott nádfedélű épület állott, istállók, melyeket egy régi omladozó réses rakású téglakerítés két szélén kapukkal kötött össze és választott el a belső udvartól. — A külső udvaron a két épület között gabonás vermek feküdtek, magas halmaikkal, gabonával telve, melyeket a zavaros időben értékesíteni nem lehetett.

Családunk négy tagból állott. Atyám, egy élete legszebb korában levő, szép, erőteljes, jó kedélyű férfi, anyám, egy törődött, beteges nő, ki

azonban nagy lelki erővel és bátorsággal birt s én egy hideglelés 15 éves ficzko. Negyedikünk egy borzos lengyel menekült volt, ki a kievi fogásból szökött hazánkba s engem francia nyelvre tanított általánosan csak Monsieurnek neveztetett. Belső cselédi személyzetünk egy régi bagós huszár kocsisból, egy palócz tehenészből, egy mindenes legénykéből, — egy öreg süket leány szakácsnéből, s egy felső vidéki német kis leányból állott, kit a német nyelvbeni gyakorlatom végett hoztattak s szobaleánynak nőtt fel nálunk.

Házunk megett a kis berken tul, mintegy 50 öltre, még a belső telken volt egy nagy üres dohányszáritó pajta, melyet a császáriak vasas németeik számára előörsi tanyául foglaltak el s tüzelték benne réműletünkre szalma készletünket. Rendesen 20—25 ember és ló volt benne egy hadnagy vezérlete alatt. Ezen napon, márczius 6-án azonban, mint mint nem, üres volt.

Ezen pajtán tul, a régi szőlők körül vezetó úgynevezett hajtó útra ezen pajtától a város körül a Szolnok-felé eső egész oldalon, egész a vasuti pálya házig, a szőlők mellett végig, a temető mellett, a nagy Vigyázó féle porta mellett, az urasági majorok mellett, táborban feküdt a magyar sereg s támadását leste a 30.000-re erősített császári hadsereg gyalogságának azon része, mely a városban el nem volt szállásolható, nagyobb részben a zabolátlan horvát grancsárok, szerezsánok, a kik egyetlen egy éjjel és napon a régi szőlők szélsőinek minden gyümölcsfáit, a temetők minden akáczfáit, egy valóságos erdőt többől kivagdaltak. Képzeltető, mily óriási tüzeket rakhattak, midőn még valamennyi sirkeresztet is csákányaikkal kivág-

tak a földből s ezzel a temetőt egy pusztasíkká tették.

Ezen tábor vonalnak két végső pontját képezte a mi pajtánk mellett lévő tó magas pontján egy tiroli vadászszólalj, a másik végén a vasuti pályaháznál a Balogh major görbe juhaklában Jellasich horvát huszárjai, a megindulásokra támadt gúnyos felkiáltástól úgynevezet „Jézus Mária huszárok“. Szedett-vedett lovú és emberü népség, furesábbnál furesább, osdi mult századok különböző nevetséges ruháiba bujtatott torzalakok, kik zsufolva ültek a nagy juhakolban lobogó tűz mellett, befejezésül reggel felé a pajtát fel is gyujtották, úgy, hogy belülről az alvók is alig birtak menekülni.

A nagy örtüzeknek és ezen égésnek fénye rémesen világította be s réműlettel tölté el a várost, melyben éjnek idején a horvát grancsárok csapatonként házról házra jártak rabolni, felemészte a kész ételeket, elhurezolva az élelmi szereket, rabolva a zsirt, — kiszórva a földre a zsákok-szuszékek liszt tartalmát, felhasogatva a párnákat, dunnákat s tollaikat szélnék eresztve, a czihákat és ruhaneműeket magukkal vive s öszszeszúzva fejszékekkel ajtókat ablakokat . . . és ütve verve az ellenáló s vagyonaikat védő embereket, asszonyokat.

S mert már hallottuk a városi réműlet híret cselédeinktől s hozzá hajnalra érkeztek is hozzánk batyuikkal sirva, jajgatva menekülő paraszt asszonyok, kérve, hogy holmijaikat nálunk elrejtthesék, — nem volt tehát egészen váratlan, midőn hét órakor épen reggelinknél ülve a rabló grancsárok hozzánk is megerkeztek. (Vég követ.)

találtak s ezen felül még szája is át volt löve. Az erélyes rendőri nyomozásnak végre is sikerült felfedezni a tettest Szegedi József és Szalisznyó István ujjvárosi lakosok személyében: az elrabolt pénzt — állítólag 305 frt. volt Bazsiknál, meg is találták a gonosztevő istállójában. A véres tett valószínűleg akkor fogamzott meg Szegedi agyában a midőn együtt iszogattak egy ujjvárosszéli koreszmában s észrevehette, hogy Bazsiknál meglehetősen sok pénz van.

— **Magbeszerzés.** Küszöbön a tavasz. Itt az idő, hogy a gazdálkodó és kertészkedő közönség a szükséges magvakat már beszeresse. De honnan? Vidéki közönségünk rendszeren az utazó meg házalókat szokta bevárni, kiktől aztán régi, csiraképtelen magot vesz, vagy pedig olyant, melyből egészen más növény kel ki, mint a minőt várt. Így a káposztamagból rendszeren vadrepeze, sárgarépbából vadmurok lesz, a legszebb és legkedveltebb virágok, u. m. viola, őszi rózsza stb. között alig akad egy-egy szob példány, többnyire mind üresek, a takarmányrépamag többnyire akkor kezd csirázni, mikor a Mautner-féle csillagjegyű répamagból kikelt növény már kapa alá fejlődött ki. Mindezeket tekintelve véve, csak jó szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, mikor figyelmüket Mautner Ödön budapesti udvari magkereskedő czégre, mint általános elismert legmegbízhatóbb magbeszerzési forrásra felhívjuk és annak igénybe vételét részünkről a legmelegebben ajánljuk, mert onnan feltétlenül csiraképes és olyan fajú magot kapnak, mint a minőt rendelnek.

— **Erdősítési jutalmak.** A földművelésügyi miniszter az országos erdei alaphól ez évre hat nagy jutalmat és tizenkét elismerő jutalmat tűz ki erdősítésre. Két elsőrendű nagy jutalmat 1000 koronával, két másodrendűt 800, két harmadrendűt 600, három elsőrendű elismerő jutalmat 500, három másodrendűt 400, három harmadrendűt 300, három negyedrendűt 200, koronával. Versenyre bocsáthatók mindazok az erdősítések, amelyek ez évben nem állami költségen foganatosítottak, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább huszonöt katasztrális holdra, az elismerő jutalmakra pedig, ha egy vagy két tagban legalább tíz katasztrális holdra terjednek.

— **A névmagyarosítás egyszerűsítése.** A miniszteriumban Széll Kálmán miniszterelnök rendeletére azon dolgoznak, hogy a névmagyarosítást a feleknek megkönnyítsék, hogy a névváltoztatáshoz ne kívántassék más, mint csupán csak az anyakönyvi kivonat, mert az illetőségi bizonyítvány beszerzése gyakran nagy akadályokba ütközik, azonfelül költséges és hosszú időbe telik, míg a fél azt beszeresheti. A miniszteri rendelkezés azt is proponálja, hogy a névváltoztatási kérvények bélyegmentesek legyenek.

— **Vasúti előmunkálati engedély.** A keresk. miniszter Környei Izidor budapesti lakos mérnöknek, a m. kir. államvasutak Czepléd állomástól Törtel, Tetellenpuszta és Jászkarajenő irányában Ujkécske, esetleg Ökékéskig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasútvonalra, előbb Liphay György részére kiadott, — több ízben meghosszabbított s időközben kormányhatósági jóváhagyás mellett Környei Izidor vállalkozó mérnökre átruházott előmunkálati engedély érvényét 1901 február 11-től számított egy évi időtartamra meghosszabbította.

— **Ki akar jó regényeket olvasni?** A napi gondok mellett, fárasztó munka után kétségtelenül jól esik egy kis szivderítő szórakozás. Mi nyújthatna pedig kedvesebb szórakozást, mint egy-egy jó regény. A „Budapest“ képes politikai napilap, mint tapasztaltuk, mindenkor nagy súlyt fektet arra, hogy érdekfeszítő regényei legyenek. Folyvást két regényt közöl egyszerre, a melyek közül, az egyik lapszámozva könyvalakban jelenik meg. Aki a regényeket összegyűjtve, bekötötteti, mihamar egy egész kis könyvtárra tesz szert. De a „Budapest“ más egyéb közleményeire is kiváló gondot fordít Tagadhatlanul kitűnően szerkesztett élénk, olesó napilap, amely valóban megérdemli a nagymérvű pártolást. Előfizetési ára egy óra 2 korona, 3 óra 5 korona. Mutatványszámot kívánatra bárki ingyen kaphat. Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkantyusutca 3. szám) intézendők.

— **Eladás.** 4000 kéve stukaturnak is használható szép nád eladó nagyobb vételnél száza 10 korona. Czim. a kiadóhivatalba.

— **Kiadó lakás.** Temesközy Gerzsonnak Miklós utcaiban házában egy nagy paraszt szoba és konyha Szentgyörgy naptól kiadó, — ugyan annak egy erős vastengelyű kocsija eladó

Kopeczki Lipót és fia czégnél

I. r. mész mm. ként 2 kor. 40 fillérért (1 frt. 20 kr.) kapható.

Az egyesült pokróczgyárak maradékraktárának fél áron való eladására nyertem megbízást.

Azért ajánlok
E téli lópokróczokat,

Ezen vastag, elpusztít-

hatatlan takarók külön minőségűek, melyek gyapjasak és puhák színes szegélyvel, ágytakaróknak is használhatók és a mellett rendkívül olcsók. Szürkő, gyapju téli lópokróczok: A. minőség, 170—130 nagyság, 4 kor., B. minőség 5 kor. C. minőség 200—150 nagyság dupla gyapju urasági és fiakertakaró 150—200 nagyság, legfinomabb minőség, darabonként 7-50 kor Pontos szétküldés utánvétel. Meg nem felelőért a pénz kívánatra vissza, adatik. Czim: Abth. IX.,

M. RUNDBAKIN,

9—10

Wien, IX., Berggasse 3.

A Balaton Halászati Részv.-Társ.

S i ó f o k o n

szállít Siófokról különféle módon készült

finoman pácolt hering-
fajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádog dobozban 2 koronáért. „Rohmops“ göngyölt heringet 2 kor. 40 fillért utánvétel. Öt hordó vagy bádog dobozon felüli vételnél 10 százalék engedmény. Továbbá:

fogast, kristály kocso-
nyában 2—3

1/2 1 2 4 literes dobozban
1.30, 2—, 3—, 5— koronáért.

Kérelem.

Amennyiben „Pintér testvérek“ czég tulajdonosa Normann Ignác Ujszász volt, felkérem mindazokat, kik fenti czégnek tartoznak, tartozásukat nekem minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Normann Ignác

Ujszász.

Figyelemztetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-név.
A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mintolyant ajánlják,
tessék visszaautóítani.

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít 3—10

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN.

Trodák és) VII. Rottenbiller-utca 33.
raktárak:) (Közuti villamos megállóhelye.)

Elárusító) VI. Andrassy-ut 23.

helyiségek:) (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadási árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzcséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelenczék, olajhoz és sűrű tovttezsirhoz, géphajtószijak, vízmentes mozdony és cséplőgépponyvák, kazal, repce- és kocsitakarók, asbest- és gummi anyagok, szelepek, vizmutatók, fesszmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradékok, gabonaszákok. „Elsősegély“-kötszerszekrények, mely kötszerszekrények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb. beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

3—